

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Семух. Д.Р.

Науковий керівник – Свічкарь В.А., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ПІДТРИМКА ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ІНКЛЮЗИВНІСТЬ, ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ТА ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ

Вступ: Загострення вразливостей в умовах війни – виклик для держави та суспільства

1. Воєнний стан, спричинений повномасштабною агресією, непропорційно сильно вражає найбільш незахищені верстви населення, загострюючи існуючі вразливості (бідність, обмежений доступ до послуг, дискримінація) та створюючи нові, пов'язані з безпекою, переміщенням, втратою житла та близьких. [1].

2. Ефективна підтримка вразливих груп вимагає комплексного підходу, що базується на принципах інклюзивності (залучення та врахування потреб усіх), гендерної рівності (усвідомлення та реагування на специфічні ризики та потреби різних статей та гендерів) та надійного правового захисту (гарантування прав та доступу до правосуддя). Це є не лише гуманітарним імперативом, але й запорукою збереження соціальної згуртованості, стійкості суспільства та майбутнього справедливого відновлення країни. [2]

I. Інклюзивний підхід до виявлення та підтримки вразливих груп населення:

1. Ідентифікація вразливих груп населення в умовах воєнного стану є ускладненою через масові переміщення, обмежений доступ до окремих територій та безпекові ризики. До ключових вразливих груп належать:

– Внутрішньо переміщені особи (ВПО), особливо ті, хто зазнав багаторазових переміщень.

– Особи з інвалідністю (різних нозологій) та їхні опікуни.

– Літні люди, особливо самотні та з хронічними захворюваннями.

– Діти (особливо сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, не супроводжувані діти, діти, що зазнали травм війни, діти з інвалідністю).

– Жінки (вагітні, матері з малолітніми дітьми, самотні матері, жінки, які зазнали насильства).

– Представники етнічних меншин (зокрема, ромська спільнота) та особи без громадянства.

– Представники ЛГБТК+ спільноти, які можуть стикатися з множинною дискримінацією.

– Особи, що опинилися на тимчасово окупованих територіях або в зоні активних бойових дій, з обмеженим доступом до допомоги та інформації [2].

2. Забезпечення інклюзивності в наданні гуманітарної допомоги та соціальних послуг означає:

– Доступність: фізична, інформаційна (різними мовами, доступними форматами, зокрема для людей з порушеннями зору та слуху) та фінансова доступність допомоги та послуг.

– Адаптованість: врахування специфічних потреб різних груп (наприклад, дієтичне харчування, засоби гігієни, реабілітаційне обладнання, психологічна допомога з урахуванням травми).

– Участь: залучення представників вразливих груп до планування, реалізації та моніторингу програм допомоги (принцип "нічого для нас без нас").

– Недискримінація: надання допомоги виключно на основі потреб, без будь-якої дискримінації. [3]

II. Забезпечення гендерної рівності та протидія гендерно зумовленому насильству (ГЗН) в умовах війни:

1. Війна суттєво посилює гендерні нерівності та ризики ГЗН. Жінки та дівчата непропорційно страждають від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК), домашнього насильства, торгівлі людьми, обмеження доступу до репродуктивного здоров'я та зростання тягаря неоплачуваної доглядової праці. Чоловіки та хлопці також стикаються зі специфічними гендерними ризиками, такими як примусова мобілізація на окупованих територіях, залучення до бойових дій, психологічні травми, пов'язані з роллю "захисника", та ризики насильства [4, 5].

III. Правовий захист вразливих груп населення в умовах воєнного стану:

1. Гарантування правового захисту є критично важливим для вразливих груп, які часто стикаються з порушенням своїх прав, обмеженим доступом до правосуддя та труднощами в отриманні необхідних документів. [6]

– Доступ до правосуддя: забезпечення можливості звернення до суду, отримання безоплатної правової допомоги, захист прав ВПО, жертв воєнних злочинів. Роль Офісу Генерального прокурора, системи безоплатної правової допомоги, громадських приймалень правозахисних організацій.

– Документування: допомога у відновленні втрачених документів (паспорти, свідоцтва про народження/смерть/шлюб), реєстрація народжень та смертей на тимчасово окупованих територіях або в зоні бойових дій.

– Захист від дискримінації: забезпечення рівних прав та можливостей незалежно від статусу ВПО, віку, статі, інвалідності, етнічної належності тощо.

– Право на соціальний захист: забезпечення доступу до належних соціальних виплат, пенсій, допомоги в умовах переміщення та втрати майна.

– Відповідальність за воєнні злочини та злочини проти людяності: збір доказів, документування порушень прав людини та міжнародного гуманітарного права для притягнення винних до відповідальності на національному та міжнародному рівнях. [7]

Висновок. Людська гідність та права – непохитний орієнтир. В умовах екзистенційної загрози, яку несе війна, зосередження на підтримці найбільш вразливих є виявом людяності та стратегічною інвестицією у майбутнє України.

Список використаних джерел

1. Загальні звіти ООН (ОСНА, ОНЧР, УНХВР) щодо гуманітарної ситуації в Україні; аналітичні матеріали українських правозахисних організацій

2. Керівні принципи Міжвідомчого постійного комітету ООН (IASC) з питань гуманітарної допомоги, зокрема щодо інклюзивності та гендеру; стратегічні документи Уряду України щодо соціального захисту та відновлення. Урядова уповноважена з питань гендерної політики. Офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини <https://ombudsman.gov.ua>

3. Стандарти Sphere; керівництва IASC щодо інклюзії осіб з інвалідністю в гуманітарній діяльності; рекомендації Комітету ООН з прав осіб з інвалідністю.

4. Звіти UN Women, UNFPA; доповіді Спеціального представника Генерального секретаря ООН з питань сексуального насильства в умовах конфлікту; дані Національної соціальної сервісної служби України; звіти правозахисних організацій ("Ла Страда-Україна", Amnesty International, Human Rights Watch).

5. Дослідження щодо впливу конфлікту на чоловіків та хлопців (напр., Promundo, International Alert); звіти психологічних служб.

6. Конституція України; Закон України "Про правовий режим воєнного стану"; міжнародне гуманітарне право (Женевські конвенції та Додаткові протоколи); міжнародне право прав людини (зауваження загального порядку комітетів ООН щодо дії пактів в умовах надзвичайних ситуацій). <https://www.unhcr.org/ua/>

7. Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; аналітика Координаційного центру з надання правової допомоги; публікації ОБСЄ/БДПЛ; звіти міжнародних місій (напр., Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні).